

Slovenščina in zgodovina - 4 VEGA

Opis vsebin učnih enot, časovna razporeditev po mesecih oz. število ur namenjenih posamezni učni enoti

A. UČNI NAČRT - SLOVENŠČINA

Pouk temelji na aktivnih metodah učenja (razprava, interpretacija, delo z besedilom) in je zasnovan problemsko. Učni načrt je v skladu s predmetnimi cilji (glej TVIP) in se prilagaja razvojnemu potencialu dijakov, njihovi interesni usmerjenosti, potrebam ter aktualnim družbenim in kulturnim temam. Za doseg večje aktivizacije in življenjskosti pouka so predvidena predavanja, srečanja z avtorji, obisk razstav, gledališča idr.

TEMATSKI SKLOPI IN VSEBINE

a) Razredno in domače branje (celo leto)

Dijaki v šoli berejo in podrobno obravnavajo eno književno delo. Letošnji avtor pod lupo: Marko Sosič - Tito, amor mijo.

Poleg razrednega branja je obvezno tudi individualno branje, ki ga profesorica predlaga glede na recepcijsko zmožnost in zanimanja dijakov ali na aktualnost in pomembnost sporočila. O prebranih knjigah bodo dijaki redno poročali tudi v obliki diskusije.

b) Časovna razporeditev vsebin učnih enot

September, oktober

Uvod v realizem in vrste realizma

Razlaga in primeri različnih vrst realizma v literaturi.

Predstavitev glavnih značilnosti realizma kot obdobja v književnosti.

November, december, januar

Evropski realizem

Predstavitev ključnih avtorjev (G. Flaubert, C. Dickens, Gončarov, L. Tolstoj, F. M. Dostojevski, Gogolj idr.) in analiza izbranih besedil.

Analiza tem in značilnosti. Vpliv evropskih realistov na književnost.

Februar

Realizem na Slovenskem

Analiza tem in slogovnih značilnosti slovenskega realizma. Predstavitev slovenskih avtorjev (S. Jenko, F. Levstik, J. Jurčič, J. Kersnik, S. Gregorčič idr.) in analiza nekaterih besedil.

Marec

Ponavljanje in utrjevanje snovi

Ponavljanje ključnih značilnosti realizma. Utrjevanje analize obravnavanih besedil.

Diskusija o povezavi med evropskim in slovenskim realizmom.

Priprava na maturitetni esej. Podrobna analiza izbranega umetnostnega besedila in predstavitev avtorja: V. Barol, Alamut.

April, maj:

Književnost evropske moderne

Nova romantika, dekadenca in simbolizem.

Glavne značilnosti evropske moderne. Primerjalna analiza z realizmom, prepoznavanje razlik in podobnosti.

Predstavitev ključnih avtorjev (C. Baudelaire, P. Verlaine, A. Rimbaud, S. Mallarme, O. Wilde idr.) in analiza izbranih besedil. Analiza tem, slogovnih značilnosti in vpliva na evropsko književnost.

Junij

Ponavljjanje in utrjevanje.

c) Jezikovna vzgoja (celo leto)

Odpravljanje najpogostejših napak.

Priprava in izvedba govornih nastopov.

Jezikovna in slogovna analiza umetnostnih in neumetnostnih besedil.

Vaje za maturitetni esej.

Vaje za INVALSI.

č) Sodobne teme in vsebine po izbiri dijakov ali profesorice z namenom razvijanja kritičnega mišljenja (celo leto).

Obravnava aktualnih tem in vsebin s pomočjo poslušanja ali pripravljanja podkastov, branja, analize in interpretacije časopisnih člankov in drugih besedil (ustno ali v obliki eseja), govornih nastopov in argumentirane diskusije.

Po profesoričini presoji se lahko izbor avtorjev, besedil in tem spremeni ali dopolni z novimi vsebinami, ki odražajo sodobni kulturni in družbeni kontekst ali potrebe in zanimanja dijakov.

B. UČNI NAČRT - ZGODOVINA

Pouk temelji na aktivnih metodah učenja (razprava, interpretacija, delo z besedilom) in je zasnovan problemsko. Učni načrt je v skladu s predmetnimi cilji (glej TVIP) in se prilagaja razvojnemu potencialu dijakov, njihovi interesni usmerjenosti, potrebam, aktualnim družbenim in kulturnim temam. Za doseg večje aktivizacije in življenjskosti pouka so pomembni tudi obiski razstav, muzejev, srečanja s pričami zgodovinskih dogodkov itd.).

Načrtovanje trajanja in poteka obravnave učnih sklopov ter dejavnosti se odvija tudi v sodelovanju z drugimi predmeti in ob upoštevanju sposobnosti, učnih stilov, interesov, potreb in smeri izobraževanja.

a) Časovna razporeditev vsebin učnih enot

September, oktober,

Ameriška osvobodilna vojna (ponavljanje)

Okoliščine, ki so privedle do ameriške osamosvojitve. Vpliv razsvetljenskih in protestantskih

idej na ameriško ustavo. Razumevanje načel demokracije, človekovih pravic in ločitve oblasti, ki izvirajo iz razsvetljenstva.

Vpliv ameriške osamosvojitve na evropsko družbeno in politično dogajanje.

Dunajski kongres in vzpostavitev starega reda v Evropi

Vzroki za sklic kongresa. Glavne sile, ki so sodelovale na kongresu. Avstrijski kancler Klemens von Metternich in njegova vodilno vloga.

Posledice sprejetih odločitev. Politični in socialni nemiri v Evropi.

November, december

Evropa v prvi polovici 19. stoletja (utrjevanje snovi in nadaljevanje).

Ideologije in politične stranke. Nacionalna, socialna in politična gibanja v posameznih evropskih državah.

Leto 1848

Razlogi za revolucije leta 1848.

Ključne države, kjer so potekali nemiri.

Pomen revolucij in njihove posledice za politični razvoj Evrope.

Januar, februar

Slovenci v prvi polovici 19. stoletja

Slovensko nacionalno oblikovanje in kulturni preporod.

Pomembni predstavniki slovenskega narodnega gibanja.

Industrijska revolucija, vzroki in posledice

Ekonomski, politični in socialni dejavniki, ki so pripeljali do industrijske revolucije.

Posledice industrijske revolucije za družbo. Delavsko vprašanje. Vloga znanosti v službi modernizacije. Pomembni izumi in tehnologije, ki so spremenili svet.

Povezava med znanostjo in industrijo ter njun vpliv na razvoj kapitalizma.

Marec, april

Vzpon nacionalizmov in njihov vpliv na oblikovanje novih držav.

Nastanek novih nacionalnih držav in njihova vloga v evropskem prostoru.

Združitev Italije in Nemčije, pomembni dogodki in osebnosti.

Habsburška monarhija do leta 1914. Položaj Slovencev v monarhiji: kulturna, socialna, družbena in politična situacija. Slovenske zahteve po večji avtonomiji. Socialne razlike, pomen izobrazbe in razvoj šolstva.

Maj

Evropa in svet pred prvo svetovno vojno

Berlinski kongres.

Nastanek vojaških zavezništev v Evropi.

Krizna žarišča, napetosti in pot v svetovno vojno.

Junij

Ponavljjanje in utrjevanje.

b) Slovenska zahodna meja (obvezna celoletna širša tema)

Splošno o državnih in etničnih mejah.

Slovenska zahodna etnična (in kasneje državna) meja od leta 1848 do danes.

Po profesoričini presoji se lahko izbor vsebin spremeni ali dopolni z novimi, ki odražajo sodobni družbeni in kulturni razvoj ali potrebe in zanimanja dijakov.

Dijak bo ob zaključku šolskega leta ocenjen pozitivno, če:

zadostno obvlada vsebino vseh učnih sklopov.